

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים

ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים

מועד הבחינה: קיץ תשע"ה, 2015

מספר השאלון: 712,069201

פ ס י כ ו ל ו ג י ה

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שתיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון — (25×2) — 50 נקודות

פרק שני — (10×5) — 50 נקודות

סה"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: כתוב בצורה תמציתית ומדויקת.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטיטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיטה" בראש כל עמוד טיטה. רישום טיטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון (50 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 1-4 (לכל שאלה – 25 נקודות).

1. באחת מתכניות המציאות (רְאִיטִי) בטלוויזיה זכתה בגמר משתתפת שהציגה עמדה נחרצת בעד דרך חיים של טבעונות. במהלך צילום התכנית החליטו כמה מן המשתתפים וכן חלק מן הצופים להתנסות בטבעונות.

א. ציין את שלושת מרכיבי העמדה.

הסבר כיצד כל אחד מן המרכיבים יכול לבוא לידי ביטוי בעמדה של המשתתפת.

(12 נקודות)

ב. על פי בנדורה, ציין את השלבים בתהליך למידת חיקוי, והדגם אותם על פי ההתנהגות של

משתתפי התכנית והצופים בה שהחליטו להתנסות בטבעונות. (13 נקודות)

2. רותי וליאור הם זוג הורים לילד בן שנתיים. רותי היא רופאה מתמחה בחדר מיון, והיא עובדת

בימים ובלילות. ליאור הוא מחנך כיתה בבית ספר תיכון, ולאחרונה הוא מונה גם לתפקיד רכז שכבה. ליאור הוא גם האחראי לטיפול בילד ובצורכי הבית, והוא חווה לחץ.

א. על פי מודל הגירויים, ציין שני גורמים ללחץ, והסבר באמצעותם את הלחץ שליאור חווה.

(12 נקודות)

ב. עומר, חברו הטוב של ליאור, מלגלג עליו מפני שקיבל על עצמו את האחריות לצורכי הילד

והבית, וליאור חש אי־נחת רבה.

הצג את תאוריית שיווי המשקל של היידר, והסבר על פיה את תחושת האי־נחת של ליאור.

(13 נקודות)

3. יעקב בן ה־67 יצא לגמלאות (פנסיה). לאחר שהפסיק לעבוד הוא ממשיך להציב לעצמו אתגרים,

כמו לימוד תחומי עניין חדשים והתנדבות בעזרה לקשישים.

א. בחר באחת מן התאוריות בתחום האלטרואיזם, ציין את שם התאוריה שבחרת, והסבר

באמצעותה את ההתנהגות של יעקב. (12 נקודות)

ב. הסבר את המושג "האדם השלם" לפי רוג'רס. בתשובתך השתמש בשלושה מושגים

מן התאוריה של רוג'רס.

האם יעקב הוא אדם שלם? הסבר את תשובתך.

(13 נקודות)

4. חברותיה של ליאת בת ה־16 נוהגות לבלות במועדונים. ליאת, שמעדיפה צורות בילוי אחרות, הרבתה להתווכח עם חברותיה בנוגע לצורת הבילוי שלהן, אולם בהדרגה החלה להצטרף אליהן.
- א. הצג את מהלך המחקר של שכטר העוסק בקונפורמיות, והסבר באמצעותו את ההתנהגות של ליאת. (13 נקודות)
- ב. כשליאת נשאלת מדוע היא בוחרת לבלות במועדונים, היא אומרת שמשמיעים שם מוזיקה טובה, ושאפשר לפגוש שם בני נוער חדשים.
- על פי פרויד, מהו מנגנון ההגנה שליאת משתמשת בו? הסבר את תשובתך. (12 נקודות)

פרק שני (50 נקודות)

- ענה על חמש מהשאלות 5-14 (לכל שאלה – 10 נקודות).
5. ציין שני מאפיינים של אישיות סמכותנית.
- על פי התאוריה הפסיכואנליטית, כיצד נוצרת אישיות סמכותנית?
6. אופיר בן השבע הוא תלמיד כיתה א'.
- על פי אריקסון, מהו השלב ההתפתחותי שאופיר נמצא בו?
- הסבר כיצד אפשר לקבוע שאופיר התמודד בהצלחה עם המשימה ההתפתחותית של שלב זה.
7. קרא את הטענה שלפניך, וענה על השאלה שאחריה.
- פעמים רבות דעות קדומות כלפי מהגרים מתפתחות אצל אנשים משכבות חלשות באוכלוסייה, החוששים שהמהגרים יתפסו את מקומות העבודה שלהם.
- הצג נימוק אחד מסוג ראיה, המבסס טענה זו או מפריך אותה.
8. ציין שני קריטריונים להשוואה בין הגישה הקוגניטיבית ללמידה ובין הגישה ההתנהגותית ללמידה.
- השווה בין שתי הגישות על פי הקריטריונים שצינת.
9. אלכס, תלמיד כיתה י"ב, הגיע לישראל לפני שנתיים. הוא עבר בהצטיינות את בחינת הבגרות בפסיכולוגיה.
- הסבר מהו עקרון הניכוי ומהו עקרון ההגברה.
- קבע איזה משני העקרונות בא לידי ביטוי בייחוס סיבה להצלחה של אלכס. נמק את קביעתך.
- /המשך בעמוד 4/

10. הסבר מדוע התאוריה ההתפתחותית של אריקסון נקראת "תאוריה פסיכו־סוציאלית".
הדגם את ההתפתחות הפסיכו־סוציאלית של הילד באחד משני השלבים הראשונים של חייו.
11. אלון בן הארבעים פוטר מעבודתו. אלון חווה לחץ בשל הפיטורים, אך לאחר מכן חשב שבמצב החדש יש לו הזדמנות ללמוד מקצוע חדש. הוא פנה למשרד העבודה, כדי לקבל הכשרה מקצועית למקצוע חדש.
מהי "הערכה מחדשת של המצב"?
הסבר באמצעות מושג זה כיצד התמודד אלון עם הפיטורים.
12. עובדי רשות ציבורית מחו על תנאי העסקתם ופתחו בשביתה עד שיתמלאו דרישותיהם. הם פנו לעובדים בענפים אחרים במשק בבקשה שיתמכו בדרישות של עובדי הרשות הציבורית.
ציין ותאר דרך אחת שבאמצעותה יוכלו עובדי הרשות הציבורית לגרום לעובדים בענפים האחרים במשק להיענות לבקשתם.
13. מנהלים של רשת אופנה מעוניינים לעודד צרכנים לערוך את קניותיהם בסניפי הרשת.
הדגם כיצד יכולים המנהלים להיעזר בהתניה אופרנטית כדי להשיג מטרה זו. בתשובתך השתמש בשני מושגים מתחום ההתניה האופרנטית.
14. טל, מנהלת בכירה בחברת היי־טק, מבקשת לעודד את המוטיבציה של העובדים בחברה.
לפסיכולוג מאיזה תחום עליה לפנות? הסבר את תשובתך.

בהצלחה!